

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕/๒๕๕๕

วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีพันตำรวจโท สานิตย์ สุรัมย์ ใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง เสนอคำร้อง ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีพันตำรวจโท สานิตย์ สุรัมย์ ใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง

พันตำรวจโท สานิตย์ สุรัมย์ ใจ ผู้ถูกร้อง ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ ตามคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๑๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ จึงเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๘) และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๒๕๒

ผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จึงต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่ง ภายในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒ ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ และจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ดำเนินการตามขั้นตอน โดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบและให้ชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๕๘๔ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบและให้ชี้แจงข้อเท็จจริง

ครั้งที่ ๒ ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๐๐๒๑ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๕ เตือนให้ชี้แจงข้อเท็จจริง

ผู้ถูกร้องเป็นผู้รับหนังสือทั้งสองฉบับ ด้วยตนเอง ตามใบตอบรับที่ได้ส่งกลับมายังสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่ผู้ถูกร้องก็มิได้ชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ หรือไม่ดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วน แต่อย่างไร

ผู้ร้องพิจารณาเรื่องนี้ในที่ประชุม ครั้งที่ ๓๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๕ แล้ว เห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่แจ้งให้ทราบถึงหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และให้ชี้แจงเหตุผลที่ยังมิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวม ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๕ แล้ว แต่มิได้ชี้แจงเหตุผลที่มีได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ หรือไม่ดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบให้ครบถ้วน จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนเสียงแปดเสียงว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

การดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญ

เมื่อผู้ร้องมีมติว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ซึ่งผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ชี้แจงยอมรับว่า ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องจริง เพราะเหตุว่า ไม่เคยได้อ่านหรือศึกษารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมาก่อนเลย และตลอดเวลาที่ดำรงตำแหน่งนั้น ไม่เคยมีเจ้าหน้าที่

ของกระทรวงคมนาคมหรือผู้ใดมาแจ้งให้ทราบ ว่า ผู้ถูกร้องเป็นข้าราชการการเมือง และต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ผู้ถูกร้องจึงไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องนับตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน และผู้ถูกร้องขอยอมรับผิดทุกประการ

ข้อเท็จจริงเพียงพอที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง เมื่อผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในกำหนดเวลาตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติไว้ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงสองครั้ง โดยผู้ถูกร้องเป็นผู้รับหนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวด้วยตนเอง แต่มิได้ชี้แจงเหตุผลที่ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง นอกจากนี้ผู้ถูกร้องยังได้ชี้แจงยอมรับต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมือง ตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามคำร้องจริง และขอยอมรับผิดทุกประการ ผู้ถูกร้องเคยเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร และเป็นข้าราชการการเมืองโดยได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งจะต้องรู้และปฏิบัติตามกฎหมาย กรณีจึงรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า พันตำรวจโท สานิตย์ สุรังษี ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ